

# 1<sup>ος</sup> Θεματικός κύκλος: «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη».

**Υποθεματική :** Ανθρώπινα δικαιώματα

**Τίτλος:** «Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»

## Εργαστήριο 1 «Η μονα-δική μου οικογένεια»

Ζωγράφισαν την οικογένειά τους σε μία κόλλα Α4.



Αναρτήσαμε καρτελάκια με αριθμούς που αφορούν στο πλήθος των μελών μιας οικογένειας (πχ. καρτελάκια με αριθμούς από το 2 έως το 10). Κάθε μαθητής με τη ζωγραφιά της οικογένειάς του στα χέρια, ανάλογα με το πλήθος των μελών που εικονίζονται σε αυτήν, κατευθύνεται στον χώρο με το αντίστοιχο καρτελάκι.



- Οι μαθητές αυτόματα δημιουργούν μικρότερες ή μεγαλύτερες ομάδες, ανάλογα με το πλήθος των μελών της οικογένειάς τους. Τους ζητήσαμε να παρουσιάσουν την οικογένειά τους στην ομάδα τους με τη βοήθεια της ζωγραφιάς τους. Στο τέλος της δραστηριότητας, οι μαθητές ανάρτησαν τις ζωγραφιές τους σε συγκεκριμένο χώρο κάτω από το σχετικό καρτελάκι.



- Στην ολομέλεια της τάξης, οι μαθητές σχολίασαν τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρατηρούν στις οικογένειες των συμμαθητών τους, όπως αυτές εικονίζονται στις ζωγραφιές τους. Καλέσαμε τους μαθητές σε μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» με στόχο την ανίχνευση των πρότερων ιδεών και αντιλήψεων των μαθητών. Ακολούθησε συζήτηση με αφορμή τις ιδέες των μαθητών και γίνεται μία προσπάθεια πρώτης οργάνωσής τους σε κατηγορίες (συναισθήματα, αντιλήψεις κ.ά.)





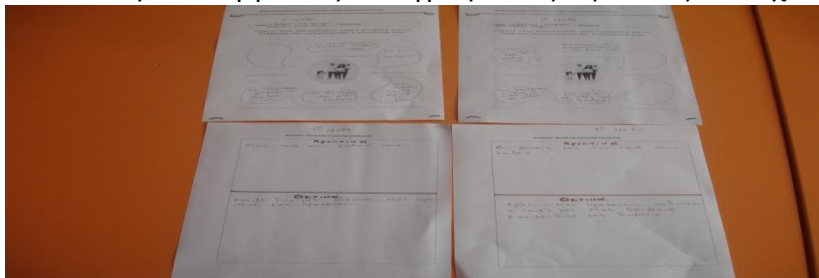
- Προβάλλαμε στην τάξη το διαδραστικό ψηφιακό παραμύθι «[Η μονα-δική μου οικογένεια](#)» της Ι. Μανάφη. Όλοι μαζί συζητήσαμε για τις οικογένειες των ζώων που πρωταγωνιστούν στο παραμύθι.

## **Εργαστήριο 2 «Πες μας, Πιγκουίνε!» - Συζητάμε για την πυρηνική οικογένεια (1+1=2)**

- Με αφορμή το παραμύθι που διαβάστηκε στο 1<sup>ο</sup> Εργαστήριο, λέμε στα παιδιά ότι ένας από τους ήρωες του παραμυθιού, ο πιγκουίνος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Γονέων, στην οποία είναι «τιμώμενα πρόσωπα» ο ίδιος και η οικογένειά του!  
Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του πιγκουίνου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, παρουσιάσαμε ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για τον πιγκουίνο, από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», (2009). Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του πιγκουίνου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδήγησε στον ορισμό της πυρηνικής οικογένειας.  
Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία πυρηνική οικογένεια με δύο γονείς και δύο παιδιά. Οι ρόλοι μοιράστηκαν στην ομάδα με τη συνεργασία και τη συμφωνία όλων των μελών της.



- Μοιράσαμε σε κάθε «τετραμελή οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπλήρωσαν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.



- Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις, Καταγράψαμε λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών δημιουργώντας ένα συνεφόλεξο, στο οποίο αναδεικνύονται εναργώς οι επικρατέστερες λύσεις που πρότειναν οι μαθητές.
- Συζητήσαμε και καταγράψαμε στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια πυρηνική οικογένεια στη λειτουργία της, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της, με χαρτάκια διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές των μαθητών.
- Δημιούργησαν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο πιγκουίνος στην οικογένειά του»;



### Εργαστήριο 3 «Πες μας, λύκε!» - Συζητάμε για την εκτεταμένη οικογένεια (1+1=11)

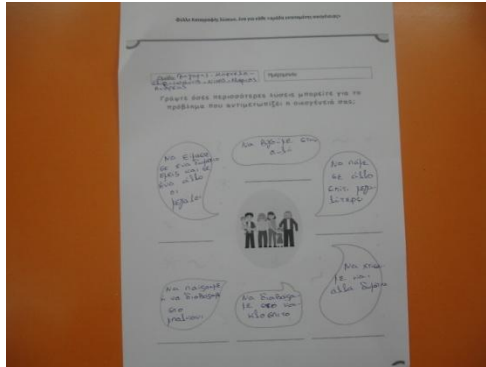
- Στην έναρξη του 3<sup>ου</sup> Εργαστηρίου, ανακοινώσαμε στους μαθητές ότι ο λύκος τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα στην οποία είναι «τιμώμενα πρόσωπα» οι γιαγιάδες του και οι παππούδες του.
- Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του λύκου είναι οϊπρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, παρουσιάσαμε ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για τον λύκο από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», (2009).
- Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του λύκου και ταιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδήγησε στον ορισμό της εκτεταμένης οικογένειας.
- Οι μαθητές έγιναν μια ομάδα προσομοιώνοντας μία εκτεταμένη οικογένεια με γονείς, παιδιά και παππούδες σε όποια αναλογία επιθυμούν. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και συμφωνία όλων των μελών της.



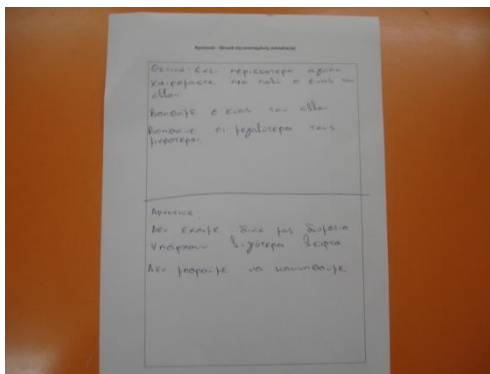
- Μοιράσαμε μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» κάνουν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα

φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.

Καταγράψαμε λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών δημιουργώντας ένα συννεφόλεξο, στο οποίο αναδεικνύονται εναργώς οι επικρατέστερες λύσεις που πρότειναν οι μαθητές.



- Έγινε συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια εκτεταμένη οικογένεια στη λειτουργία της, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφηκαν οι ιδέες των μαθητών με χαρτάκια διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές των μαθητών.

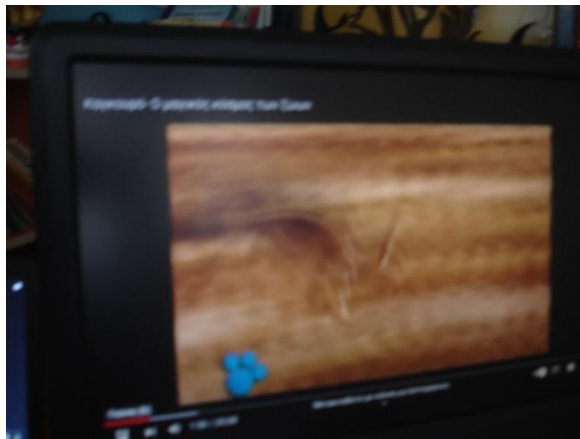


- Δημιούργησαν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο λύκος στην οικογένειά του;».



## Εργαστήριο 4 «Πες μας, καγκουρό!» - Συζητάμε για τη μονογονεϊκή οικογένεια (1+1=1)

- Στην έναρξη του 4ου Εργαστηρίου, ανακοινώσαμε στους μαθητές ότι ένας ακόμα ήρωας του παραμυθιού, το καγκουρό, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα της Μητέρας, στην οποία «τιμώμενα πρόσωπα» είναι το ίδιο και η μητέρα του.
- Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του καγκουρό είναι οιπρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, παρουσιάσαμε ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για το καγκουρό από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», (2009).

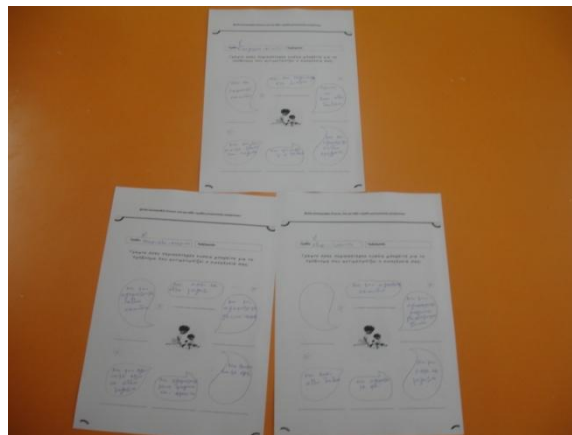


- Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του καγκουρό και ταιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδηγεί στον ορισμό της μονογονεϊκής οικογένειας.
- Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τριμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία μονογονεϊκή οικογένεια με έναν γονέα (μητέρα ή πατέρα) και ένα ή δύο παιδιά. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και συμφωνία όλων των μελών της.

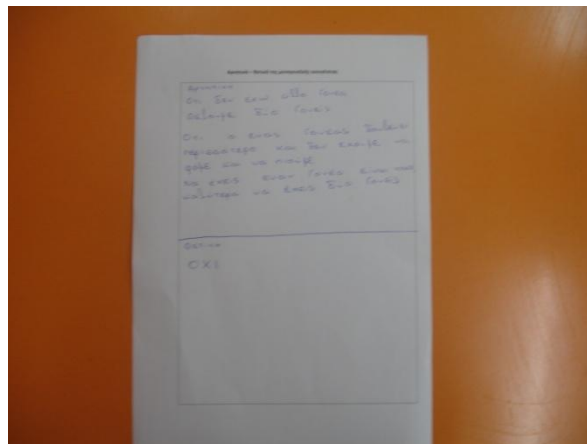




- Μοιράσαμε σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» κάνουν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπλήρωσαν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.
- Κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις, ενώ καταγράψαμε λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών δημιουργώντας ένα συνεφόλεξο, στο οποίο αναδεικνύονται εναργώς οι επικρατέστερες λύσεις που πρότειναν οι μαθητές.



- Συζητήσαμε στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια μονογονεϊκή οικογένεια στη λειτουργία της, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφηκαν με χαρτάκια διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές των μαθητών.





- Δημιούργησαν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθειτο καγκουρό στην οικογένειά του;».



### **Εργαστήριο 5 «Πες μας, κούκε!» - Συζητάμε για τη θετή οικογένεια (1+1=3)**

Στην έναρξη του 5ου Εργαστηρίου, ανακοινώσαμε στους μαθητές ότι ένας άλλος ήρωας του παραμυθιού, ο κούκος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Υιοθεσίας, στην οποία φωτογραφίζονται ο κούκος και η οικογένειά του.

Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η οικογένεια του κούκου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας παρουσιάσαμε ένα σύντομο σχετικό βίντεο (π.χ. απόσπασμα από το βίντεο του BBC Earth με τίτλο "Cuckoo Hijacks Warbler Nest", που παρουσιάζει τον θηλυκό κούκο να αφήνει το αυγό του σε ξένη φωλιά).



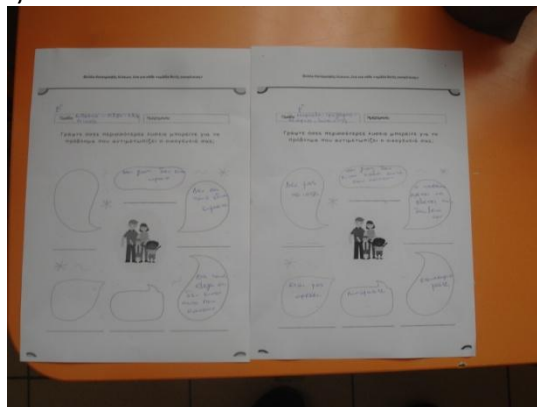
Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του κούκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδήγησε στον ορισμό της θετής οικογένειας.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία θετή οικογένεια με δύο γονείς και δύο παιδιά, εκ των οποίων το ένα είναι υιοθετημένο. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και συμφωνία όλων των μελών της.

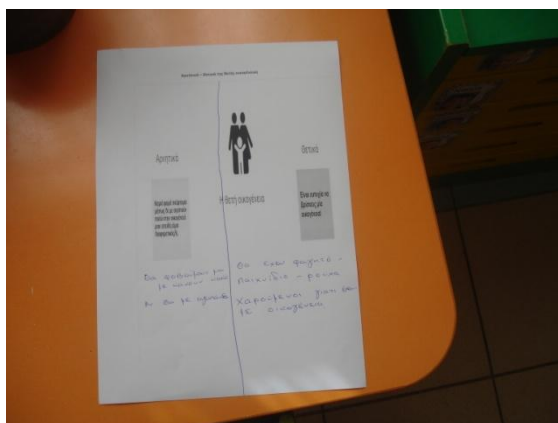


Μοιράσαμε σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπλήρωσαν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.

Κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις, ενώ καταγράψαμε λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών δημιουργώντας ένα συννεφόλεξο, στο οποίο αναδεικνύονται εναργώς οι επικρατέστερες λύσεις που πρότειναν οι μαθητές.



Έγινε συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια θετή οικογένεια στη λειτουργία της, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφηκαν οι ιδέες των μαθητών σε χαρτάκια διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές των μαθητών.



- Οι μαθητές δημιούργησαν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθει ο κούκος στην οικογένειά του;».



## **Εργαστήριο 6 «Πες μας, χελωνάκι!» - Συζητάμε για τα ορφανά παιδιά (1+1=0)**

Στην έναρξη του 6ου Εργαστηρίου, ανακοινώσαμε στους μαθητές ότι ένας ακόμα ήρωας του παραμυθιού, το χελωνάκι, τους στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Ορφανών, στην οποία απεικονίζονται το ίδιο και τα αδέρφια του.

Προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί τα χελωνάκια είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, παρουσιάσαμε ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο για το χελωνάκι, από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009).

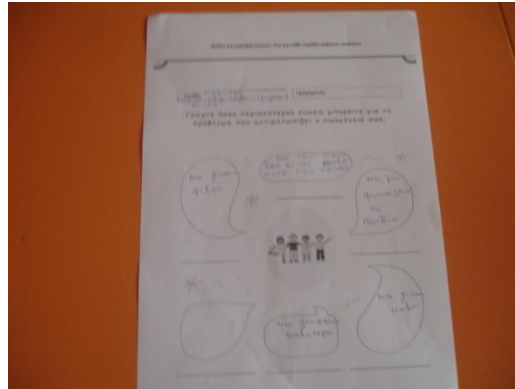


Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τα χελωνάκια που στερούνται τους γονείς τους από τη γέννησή τους. Η συζήτηση οδήγησε στα ορφανά παιδιά και στα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα που ζουν στην πατρίδα μας.

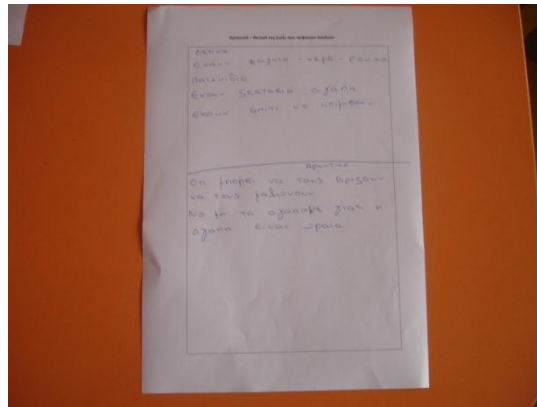
Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τετραμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία οικογένεια με τρία ή τέσσερα παιδιά χωρίς γονείς.



- Μοιράσαμε σε κάθε «οικογένεια» μια κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της «οικογένειας» έκαναν «οικογενειακό συμβούλιο» για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπλήρωσαν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.
- Κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις, ενώ καταγράψαμε λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών δημιουργώντας ένα συνερόλεξο, στο οποίο αναδεικνύονται εναργώς οι επικρατέστερες λύσεις που πρότειναν οι μαθητές.



- Έγινε συζήτηση στην ολομέλεια των μαθητών για τις δυσκολίες που μπορούν να συναντήσουν τα ορφανά παιδιά, αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν μαζί. Καταγράφηκαν οι ιδέες των μαθητών σε χαρτάκια διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές των μαθητών.



- Οι μαθητές δημιούργησαν ένα ατομικό εικαστικό έργο με θέμα «Πώς νιώθουν τα μικρά ασυνόδευτα προσφυγόπουλα στον καταυλισμό όπου ζουν;».



## Εργαστήριο 7 «Οι μονα-δικές μας οικογένειες» - Αξιολόγηση & Διάχυση δράσεων

Δημιουργήσαμε σε πίνακα από φελλό ένα τοίχο χωρισμένο σε πέντε στήλες, όσοι και οι τύποι οικογενειών που μελέτησαν οι μαθητές (πυρηνική, εκτεταμένη, μονογονεϊκή, θετή και ορφανά παιδιά). Στη συνέχεια, αναρτήσαμε τα ατομικά εικαστικά έργα που παρήγαγαν οι μαθητές σε κάθε Εργαστήριο.



Συμπληρώσαμε μαζί με το κάθε παιδί ένα Φύλλο Αξιολόγησης για τους διαφορετικούς τύπους οικογένειας που γνώρισαν στα Εργαστήρια. Επαναλήφθηκε η δραστηριότητα ιδεοκαταιγισμού (brainstorming) του 1<sup>ου</sup> Εργαστηρίου με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» για να διαπιστωθούν οι αλλαγές που συντελέστηκαν στους μαθητές σε επίπεδο γνώσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων. Προβάλλαμε συγκριτικά και την εικόνα από τον αρχικό ιδεοκαταιγισμό και καλέσαμε τους μαθητές να παρατηρήσουν τις διαφορές στις γνώσεις και τις ιδέες τους, με στόχο να καλλιεργήσουμε και να ενισχύσουμε τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.



Στο τέλος, με την βοήθεια μας συμπλήρωσαν μία Ρουμπρίκα Αυτοαξιολόγησης για τη συνεργασία στην ομάδα, την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

